

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК (*)

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик (*), што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 6 септември 2023 година.

Бр. 08-4337/1

Претседател на Република

6 септември 2023 година

Северна Македонија,

Скопје

Стево Пендаровски, с.р.

Претседател

на Собранието на Република Северна Македонија,

м-р Talat Xhaferi, с.р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК (*)

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/1996, 80/1999, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13, 82/13, 14/14, 27/14, 28/14, 115/14, 132/14, 160/14, 199/14, 196/15, 226/15, 97/17 и 248/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 36/23), членот 98-а се менува и гласи:

„(1) Од сторителот на кривично дело извршено во состав на злосторничко здружение, со кое е извршено кривично дело за кое може да се изрече казна затвор од четири години или потешка казна или за кривични дела против човечноста и меѓународното право, кривични дела против половата слобода и половиот морал, кривични дела против имотот или кривични дела против службената должност од овој законик, ќе се конфискува имотот стекнат во временски период не подолг од пет години пред сторувањето на делото за кое е осуден со правосилна судска пресуда, кога врз основа на сите околности, факти и докази, судот основано е уверен дека имотот ги надминува законските приходи на сторителот и потекнува од такво дело.

(2) Под условите од ставот (1) на овој член проширена конфискација спрема сторителот на делото се спроведува и кога постојат фактички или правни пречки за водење на кривичната постапка, во постапка уредена со закон.

(3) Ако поради фактички или правни пречки не може да се спроведе проширена конфискација спрема сторителот на кривичното дело, а се исполнети условите од ставот (1) на овој член, нелегално стекнатиот имот се конфискува и од трети лица или членови на неговото семејство на кои е пренесен или за кои е остварен, доколку имотот постои.

(4) Имотот од ставот (1) на овој член се конфискува во постапка на конфискација и од членови на семејството на сторителот на кои е пренесен кога е очигледно дека не дале противнадоместок што одговара на неговата вредност или од трети лица ако не докажат дека за предметот или имотот дале противнадоместок што одговара на нивната вредност.”.

(*) Со овој закон се врши усогласување со Директивата 2014/42/EУ замрзнување и конфискација на предмети и имотна корист остварени со казниви дела во Европската Унија со CELEX број 32014L0042, Директива 2008/99/EЗ на Европскиот парламент и на Советот од 19 ноември 2008 година за заштита на животната средина преку кривично право со CELEX број 32008L0099, Директива на Европскиот парламент и на Советот 2005/35/EЗ од 7 септември 2005 година за загадување од бродови и за воведување казни за прекршувањата со CELEX број 32005L0035, Директива 2009/123/EЗ на Европскиот парламент и Советот од 21 октомври 2009 година за измена на Директива 2005/35/EЗ за загадување од бродови и за воведување казни за прекршувањата со CELEX број 32009L0123, Директива 2012/18/EУ на Европскиот парламент и на Советот од 4 јули 2012 година за контрола на опасностите од големи несреќи кои вклучуваат опасни супстанции, за измена и последователно укинување на Директива 96/82/EЗ на Советот со CELEX број 32012L0018, Директива (ЕУ) 2017/1371 на Европскиот парламент и на Советот од 5 јули 2017 година за сузбивање измами извршени против финансиските интереси на Унијата со казнено-правни средства со CELEX број 32017L1371 и Регулатива (ЕУ) бр. 258/2012 на Европскиот парламент и на Советот од 14 март 2012 година за спроведување на член 10 од Протоколот на Обединетите нации против незаконско производство и трговија со огнено оружје, негови делови и компоненти и муниција, со кој се надолнува Конвенцијата на Обединетите нации против транснационалниот организиран криминал („Протокол на ОН за огнено оружје“) и за утврдување на дозвола за извоз и мерки за увоз и транзит на огнено оружје, негови делови и компоненти и муниција со CELEX број 32012R0258

Член 2

Членот 218 се менува и гласи: „(1) Тој што испушта отровни или издувни гасови, материји или јонизирачко зрачење во воздухот, водата или почвата, во најмалку двојно поголемо количество од максимално дозволеното со закон или со меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Северна Македонија, ќе се казни со затвор од една година до три години.

(2) Тој што испушта отровни или издувни гасови, материји или јонизирачко зрачење во воздухот, водата или почвата, во петкратно или поголемо количество од максимално дозволеното со закон или со меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Северна Македонија, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Тој што со делата од ставовите (1) и (2) на овој член ќе предизвика сериозна опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на растителен или животински свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни, ќе се казни со затвор од три до десет години.

(4) Службено или одговорно лице во правно лице кое со непридржување кон прописите за заштита на животната средина ќе пропушти да постави уреди за пречистување или ќе дозволи изградба, пуштање во дејство или користење на погон кој ја загадува животната средина или на друг начин ќе пропушти преземање мерки за спречување или оневозможување на загадување на воздух, почва, вода или за спречување бучава, кои двојно ја надминуваат дозволената граница, ќе се казни со казна затвор од една до пет години.

(5) Службено или одговорно лице во правно лице кое со делото од ставот (4) на овој член ќе предизвика сериозна опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на животинскиот и растителниот свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни, ќе се казни со казна затвор од четири до десет години.

(6) Ако делото од ставовите (1), (2), (3), (4) и (5) на овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(7) При изрекувањето условна осуда, судот ќе му наложи на сторителот на делото во определен рок да ги отстрани штетните последици на делото или да преземе други пропишани мерки за заштита и унапредување на животната средина.

(8) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 3

Во член 218-а ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што спротивно на прописите, произведува, увезува, извезува, пласира на пазарот или употребува недозволените супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка, ќе се казни со парична казна или со затвор од три месеци до пет години.“.

Во ставот (4) зборот „закон“ се заменува со зборот „законик“.

Член 4

По членот 218-а се додава нов наслов и нов член 218-б, кои гласат:

„Екоцид

Член 218-б

Тој што спротивно на закон, со намера да предизвика штета на животната средина, ќе преземе дејствие или ќе пропушти да преземе дејствие поради кое ќе настане сериозна или широкораспространета или долготрајна штета на животната средина, ќе се казни со казна затвор од најмалку десет години или со доживотен затвор.“

Член 5

Во член 219 ставот (2) се менува и гласи:

„Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено од службено лице или одговорно лице во правно лице или ако поради истото дошло до појава на епидемија на заразна болест, сторителот ќе се казни со затвор од една година до пет години.“

Во ставот (3) зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Член 6

Во член 220 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што заради продажба ќе произведе, ќе пушти во промет или на друг начин ќе направи достапни средства за лекување или спречување зараза кај добиток или живина опасни за нивниот живот или здравјето, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“

Ставот (2) се менува и гласи:

„Ако поради делото од ставот (1) на овој член ќе дојде до ширење заразна болест или ќе пцовиса добиток или живина од поголема вредност, сторителот ќе се казни со затвор од една година до пет години.“

Во ставот (3) зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Член 7

Во член 221 во ставот (1), по зборовите: „со тоа предизвика“ се додаваат зборовите: „болест, влошување на здравствената состојба или“.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член се предизвика пцовисување или уништување на добиток или на живина од значителна вредност, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Во ставот (2), кој станува став (3) зборовите: „шест месеци“ се заменуваат со зборовите: „една година“.

Член 8

Во член 222 ставот (1) се менува и гласи:

„Тој што за време на епидемија или пандемија на некоја добиточна или живинска болест што може да го загрози сточарството или живинарството не постапи според одлука на надлежен орган донесена врз основа на пропис со која се определуваат мерки за отстранување или спречување болест и со тоа предизвика ширење на болеста или на нејзините причинители, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“.

Во ставот (2) по зборовите: „спречување на болест или штетници“ се додаваат зборовите: „и со тоа предизвика појава или ширење на болест или штетници“.

Член 9

Во член 223 во ставот (2) по зборовите: „опстанокот на рибите“ се додаваат зборовите: „и другиот животински свет во езерата, реките и потоците“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Ако делото од ставовите (1) и (2) на овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.“.

Ставот (4) станува став (5).

Член 10

Членот 224 се менува и гласи:

„(1) Тој што со употреба на некоја штетна материја ќе предизвика уништување на растенија или други насади и со тоа ќе предизвика значителна имотна штета, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член настапи штета од поголеми размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако делото од ставовите (1) и (2) на овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 11

Во член 225 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи: „(3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни службено лице кое, спротивно на својата должност, нема да преземе мерки за спречување на делата од ставовите (1) и (2) на овој член или за отстранување на нивните последици.“. Ставот (3) станува став (4).

Член 12

Членот 225-а се менува и гласи: „(1) Тој што без концесија или дозвола или на друг начин неовластено врши експлоатација на минерални сировини определени со закон од поголема вредност, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години и со парична казна. (2) Тој што без дозвола или согласност ќе извади песок, чакал или камен од коритата или бреговите на површинските водни тела чие количество е поголемо од три кубни метри, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години. (3) Ако поради делото од ставовите (1) и (2) на овој член сторителот се стекне со значителна имотна корист или предизвика значителна штета, ќе се казни со

затвор од една до десет години. (4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 13

По членот 225-а се додава нов наслов и нов член 225-б, кои гласат: „ Промена на воден режим Член 225-б (1) Тој што спротивно на прописите ќе го промени или поремети водниот режим, а со тоа не прави некое друго кривично дело за кое е пропишана потешка казна, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година. (2) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори на подрачје кое со закон е прогласено за заштитено подрачје, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години. (3) Ако делото од овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна. (4) Обидот е казнив.“.

Член 14

Членот 226 се менува и гласи: „(1) Тој што спротивно на пропис или наредба од надлежни органи или друго правно лице врши пренамена, сече или копачи шуми или подбелува стебла или на друг начин пустоши шума или уништува едно или повеќе дрвја во парк, дрворед или на друго место каде сечата не е дозволена, а со тоа не врши друго кривично дело за кое е предвидена потешка казна, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години. (2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член сторителот се стекне со значителна имотна корист или предизвика значителна имотна штета, ќе се казни со затвор од една до пет години. (3) Ако со делото од ставот (1) на овој член е опустошена шума во големи размери или е извршено во заштитена шума или подрачје, национален парк или во друга шума со специјална намена, или во група, сторителот ќе се казни со затвор од најмалку четири години. (4) Тој што делото од овој член ќе го стори во сопствена шума, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години. (5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 15

Членот 227 се менува и гласи: „(1) Тој што ќе предизвика шумски пожар, па поради тоа ќе настапи поголема штета, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години. (2) Ако со делото од ставот (1) на овој член настапи значителна штета, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години. (3) Ако со делото од ставот (1) на овој член настапи штета од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор најмалку четири години. (4) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни и тој што ќе предизвика пожар во заштитена шума, национален парк или во друга шума со специјална намена. (5) Тој што ќе предизвика два или повеќе шумски пожари, ќе се казни со затвор најмалку пет години. (6) Ако делото во случајот од ставот (1) на овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до една година, во случаите од ставовите (2) и (4) на овој член сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до три години, а во случајот од ставот (3) на овој член сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“.

Член 16

Во член 228 во ставот (1), по зборот „ловостој“ се додаваат зборовите: „или без дозвола за ловење“. Во ставот (4) зборовите: „со кои“ се заменуваат со зборовите: „кои се забранети или со кои“.

Член 17

Членот 228-а се менува и гласи: „(1) Тој што неовластено лови, превезува, пренесува, прикрива, чува, одгледува, купува, продава или на кој било начин прибавува, отуѓува или препарира диви животни и птици од поголема вредност, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години. (2) Ако вредноста на дивите животни и птици од ставот (1) на овој член е значителна, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години. (3) Ако вредноста на дивите животни и птици од ставот (1) на овој член е од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години. (4) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член организира мрежа за извршување на делото или ако делото е сторено во состав на група или другоздружение или заради извезување на дивите животни или птици во странство, ќе се казни со затвор од најмалку четири години. (5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 18

Членот 229 се менува и гласи:

„(1) Тој што лови риба со експлозив, струја, отров, замајни средства, средства за подводен риболов, ости, мрежа или други средства со кои е забранет риболовот за време на ловостој во забрането подрачје или во води во кои е забранет риболовот, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година. (2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член настапи поголема имотна штета или е прибавена поголема имотна корист, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор од три месеци до три години. (3) Ако поради делото од ставот (1) на овој член настапи значителна имотна штета или е прибавена значителна имотна корист, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор од шест месеци до пет години. (4) Ако поради делото од ставот (1) на овој член е предизвикан помор на риба во големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години. (5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна. (6) Уловената риба и средствата за риболов ќе се одземат.“.

Член 19

Во член 230 во ставот (1), зборот „пет“ се заменува со зборот „десет“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Ако делото од ставот (1) на овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до три години, а во случајот од ставот (2) на овој член сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“.

Ставот (3) станува став (4).

Во ставот (4), кој станува став (5) бројот „3“ се заменува со бројот „4“. Ставот (5) станува став (6).

Член 20

Во член 231 во ставот (2) зборовите: „Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни тој“ се заменува со зборот „Тој“.

Во ставот (3) зборот „една“ се заменува со зборот „три“.

Во ставот (6) по зборовите: „од ставовите (1)“ сврзникот „и“ се заменува со запирка, а по бројот „(2)“ се додаваат зборовите: „и (3)“.

Во ставот (7) зборот „пет“ се заменува со зборот „десет“.

По ставот (8) се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) Недвижностите искористени и предметите, материји и супстанции употребени за извршување на делото се одземаат.“.

Член 21

По членот 231 се додаваат два нови наслова и два нови члена 231-а и 231-б, кои гласат:

„Недозволено работење на постројки

Член 231-а

(1) Тој што спротивно на законски пропишано одобрение или на забрана на надлежен орган става во употреба, работи на постројка која користи енергија или создава производи опасни за животот или здравјето на луѓето или со која се загрозува животната средина или во која се чуваат опасни предмети или материји што надвор од постројката можат да предизвикаат потрајно и, во значителна мера, загрозување на квалитетот на воздухот, водата и почвата, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(2) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори од небрежност, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(3) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

Загрозување на околината со бучава, вибрации или нејонизирачко зрачење

Член 231-б

(1) Тој што спротивно на прописите ќе произведе бучава, вибрации или нејонизирачко зрачење во обем трикратно поголем од дозволените граници со закон и со тоа ќе создаде чувство на вознемиреност или ќе го загрози здравјето на луѓето, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако делото од ставот (1) на овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 22

Насловот на членот 232 се менува и гласи: „Неовластено производство, постапување и промет со опасни материји, штетни организми, семенски материјал или саден материјал“.

Член 23

Членот 232-а се менува и гласи:

„(1) Тој што убива, уништува, држи или одзема примероци на заштитени видови на дива флора или фауна, ќе се казни со парична казна или со затвор од една до три години.

(2) Тој што со непридржување кон одредбите на закон или со меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Северна Македонија преземе дејствија со кои ќе отстрела, пресече, ископачи или на друг начин ќе уништи примероци или популации од автохтон див вид или нивни живеалишта или гнезда и со тоа ќе предизвика истребување на автохтон див вид на територијата на Република Северна Македонија, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни сторителот кој ќе предизвика загрозување од истребување на автохтон див вид на територијата на Република Северна Македонија.

(4) Тој што делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе го стори од небрежност, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 24

Во член 232-б во ставот (1), зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“, а зборовите: „шест месеци до една година“ се заменуваат со зборовите: „една до три години“.

Во ставот (2) зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“. Во ставот (3) зборовите: „шест месеци до една година“ се заменуваат со зборовите: „една до три години“. По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи: „(4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 25

Во член 232-в во ставот (1) зборовите: „делови или“ се заменуваат со зборовите: „делови и“. По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи: „(3) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 26

Насловот на членот 233 и членот 233 се менуваат и гласат: „Убивање и мачење животни Член 233 (1) Тој што ќе усмрти животно без оправдана причина или грубо го злоупотребува или го изложува на непотребни маки или му нанесе непотребни болки или заради изживување го изложува на страдање, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години. (2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и тој што со нехранење, непоење или на друг начин изложува животно подолго време на тегобна состојба. (3) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори од користољубие, ќе се казни со казна затвор од една до пет години. (4) Ако делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 27

По членот 233 се додава нов наслов и нов член 233-а, кои гласат: „Уништување на живеалиште Член 233-а (1) Тој што спротивно на прописите уништи или предизвика значително влошување на живеалиштето на заштитени видови животни, растенија или габи, или уништи или предизвика изумирање на живите организми во тоа живеалиште, ќе се казни со парична казна или казна затвор до три години. (2) Доколку делото од ставот (1) на овој член е сторено во живеалиште односно подрачје за размножување и одгледување на младите, подрачје на миграција или хибернација на строго заштитените диви животни, растенија или габи, сторителот ќе се казни со казна затвор од една до пет години и со парична казна. (3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни и сторителот кој уништува или предизвикува значително пропаѓање/уништување на заштитеното природно подрачје или на еколошко значајно подрачје. (4) Доколку делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член е сторено од небрежност, сторителот за делото од ставот (1) на овој член ќе се казни со парична казна или со казна затвор до една година, а за делото од ставовите (2) и (3) на овој член со парична казна или со казна затвор до три години.“.

Член 28

По членот 234 се додава нов наслов и нов член 234-а, кои гласат: „Делотворно каење Член 234-а (1) Судот може да го ослободи од казна сторителот на делото од членовите 218 ставови (1) и (2), 219 ставови (1) и (3), 220 ставови (1) и (3), 221, 222 ставови (1), (2) и (4), 223 ставови (1), (2) и (4), 225 став (1), 225-а ставови (1) и (2), 228-а став (1), 230 став (1), 231-а ставови (1) и (2), 231-б, 232 став (1), 232-а ставови (1) и (3) и 232-б од овој закон ако пред настапување на последиците доброволно ја спречи опасноста за нивно настапување или ги отстрани последиците. (2) Кога судот ќе го осуди сторителот за кривичните дела против животната средина и природата ќе го задолжи истиот, штетата да ја поправи со враќање во првобитна состојба ако за тоа постојат услови.“.

Член 29

Во член 249-а по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи: „(4) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член прибавил значителна имотна корист или предизвикал значителна штета, ќе се казни со затвор најмалку четири години.“ Ставот (4) станува став (5).

Член 30

Членот 278-а се менува и гласи: „(1) Тој што со намера самиот или некој друг да избегне целосно или делумно плаќање на давачки и даноци кои се плаќаат при увоз или извоз на кој е обврзан со закон, на царинскиот орган му даде лажни, неточни или нецелосни изјави, документи или податоци за стоки и други факти од влијание за пресметката за наплата или враќање на давачките и даноците, или не исполни обврска според закон што е од влијание на пресметката на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз или на друг начин го доведе во заблуда царинскиот орган, а износот на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз е од поголема вредност, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години и со парична казна. (2) Ако износот на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз е од значителна вредност, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години и со парична казна. (3) Ако износот на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз е од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од најмалку

четири години и со парична казна. (4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 31

По членот 297 се додава нов наслов и нов член 297-а кои гласат:

„Безобсирно управување со моторно возило Член 297-а Учесник во јавниот сообраќај кој не се придржува на прописите за безбедност во сообраќајот и со тоа ќе го загрози јавниот сообраќај безобсирно управувајќи во состојба на неспособност на возење предизвикана со употреба на алкохол во концентрација од најмалку 1,50 г/кг во крвта, дроги, психотропни супстанции или прекурзори, возејќи во забранет правец, претекнувајќи колона возила на непрегледно место или возејќи со брзина која надминува 50 км на час во населено место или 70 км на час надвор од населено место над дозволената, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“.

Член 32

Членот 353 се менува и гласи: (1) Службено лице кое ќе преземе службено дејствие со кое ќе ги пречекори границите на своите службени овластувања или нема да ја извршува својата службена должност со намера да прибави за себе или за друг некаква имотна корист или на друг да му нанесе штета, или потешко да ги повреди правата на друг, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години. (2) Ако искористувањето на службената положба или овластување, пречекорувањето на границите на службеното овластување, има влијание на незаконско зголемување на имотот на службено лице како резултат на сторување на делото од ставот (1) на овој член, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години. (3) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член со намера прибави за себе или за друг поголема имотна корист или нанесе поголема имотна штета, ќе се казни со затвор од една до четири години. (4) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член со намера прибави за себе или за друг значителна имотна корист или нанесе значителна имотна штета, ќе се казни со затвор од една до пет години. (5) Со казната од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член ќе се казни и одговорно лице, одговорно лице на странско правно лице што има претставништво или врши дејност во Република Северна Македонија или лице што врши работи од јавен интерес ако делото е сторено во вршење на неговото посебно овластување или должност. (6) Прибавената имотна корист се одзема.“.

Член 33

Во член 353-в во ставот 1 зборовите: „и со тоа ќе прибави за себе или за друг некаква корист или“ се бришат. Ставот (2) се брише. Во ставот (3), кој станува став (2), зборовите: „најмалку три години“ се заменуваат со зборовите: „од шест месеци до пет години“. Ставовите (4), (5) и (6) стануваат ставови (3), (4) и (5).

Член 34

Во член 394 во ставот (1) зборовите: „до десет години“ се заменуваат со зборовите: „до три години“. Во ставот (2) зборовите: „од шест месеци до пет години“ се заменуваат со зборовите: „до две години.“.

Член 35

Членот 395 се менува и гласи: „(1) Тој што изработува, склопува, набавува, крие или на друг му овозможува да дојде до оружје, негови делови и компоненти, муниција, експлозивни или распрскувачки материји или средства потребни за нивно правење, отрови и други предмети за кои знаел дека се наменети за извршување кривично дело, ќе се казни со затвор од една до пет години. (2) Ако предмет на делото од ставот (1) на овој член е огнено оружје, оружје негови делови и компоненти чија употреба е забранета, или експлозивни или други материји од поголемо количество, сторителот ќе се казни со затвор од три до десет години. (3) Тој што ќе направи или на друг ќе му отстапи лажен клуч или некое друго средство за провалување, иако знаел дека е наменето за извршување кривично дело, ќе се казни со затвор од три месеци до три години. (4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 36

Насловот на членот 396 и членот 396 се менуваат и гласат: „Неовластено изработување, држење, посредување и тргување со оружје и експлозивни материји Член 396 (1) Тој што неовластено врши увоз, извоз, пренесување, трансфер, достава или продава, купува или на друг начин посредува или врши промет со огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материји или со трговијата со огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција и експлозивни материји се прекршуваат забрани, ограничувања или санкции воведени со меѓународни договори ратификувани согласно со Уставот на Република Северна Македонија или со одлука на меѓународна организација во која членува Република Северна Македонија ќе се казни со затвор од четири до десет години. (2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и тој што неовластено произведува, склопува, поправа, преправа огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материји, развива ново оружје или поседува електронски технички нацрти и дизајни за производство преку 3Д печатачи или слични уреди на делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материји. (3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и тој што неовластено држи или носи огнено оружје, муниција или експлозивни материји или поголемо количество на делови и компоненти на огнено оружје, муниција и експлозивни материји. (4) Ако предмет на делото од ставовите (1) и (2) на овој член е поголемо количество на огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материји или огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материји кои на граѓаните им се забранети, сторителот ќе се казни со затвор најмалку пет години. (5) Ако предмет на делото од ставот (3) на овој член е поголемо количество на огнено оружје, муниција или експлозивни материји, или огнено оружје, муниција или експлозивни материји кои на граѓаните им се забранети, сторителот ќе се казни со затвор најмалку пет години. (6) Ако делото од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член е сторено во група, банда или друго злосторничко здружение, сторителот ќе се казни со затвор најмалку осум години. (7) Ако предмет на делото од ставот (1) на овој член е поголемо количество на распрскувачки материји наменети за дозволени забавни, свечени и други активности, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до три години. (8) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“.

Член 37

Членот 407-а се менува и гласи: „(1) Тој што јавно негира, грубо минимизира, одобрува или оправдува дело од членовите од 403 до 407 од овој законик, ќе се казни со парична казна или затвор

до три години. (2) Тој што јавно негира, грубо минимизира, одобрува или оправдува дело од членовите од 403 до 407 од овој законик, утврдено со правосилна пресуда од домашен или од меѓународен суд, ќе се казни со затвор од една до три години. (3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни и тој што по пат на информациона систем, јавен собир со говор, со истакнување симболи на националсоцијалистички или фашистички режими или на друг начин јавно негира, грубо минимизира, одобрува или оправдува дело од членовите од 403 до 407 од овој законик, холокаустот и делата извршени од националсоцијалистичките режими. (4) Ако делото од ставовите (1) и (2) и (3) на овој член е сторено на начин со кој се поттикнува омраза, дискриминација или насилство против некое лице или група лица поради нивната раса, боја на кожа, националност, етничко потекло, религија или уверување, попреченост, пол, род, родов идентитет, сексуална ориентација и политичко уверување или, ако со делото е предизвикано вознемирување на јавноста или начинот на неговото извршување е особено заканувачки или навредлив, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“.

Член 38

Одредбите од членовите 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28 и 31 ќе започнат да се применуваат по шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 39

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“